

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
Mars 2006. Web-QRZ nummer 3

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress:- Nelinsgatan 24, kv.

Postgirokontonummer 297636-3

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 MHz – SK5BN/R.

UHF – kanal RU368 434,600 MHz – SK5BN/R – skift (-2 MHz)

Ordförande Jan Hult/SM5/TJH

Kontaktperson utbildning Lars Kostmann/SM5AZS

Provförrättare för certifikat Derek Gough/SM5RN

Hemsida <http://www.sk5bn.se/>

Aktualiteter

- ▶ Checka in på SK5BN Trafiknät varje söndag kväll kl. 2100
- ▶ SK5BN har öppet hus varje måndag kväll. Anmäl gärna på trafiknätet söndag kväll. Certifikatkurs tisdag eller onsdag kväll samt telegrafkurs torsdag kväll
- ▶ Tävla för SK5BN i testerna. Vi måste visa musklerna

Innehåll

Sid 1	Klubbinformation, Aktualiteter, Innehåll och Efterlysningar
Sid 2	SM5AZS fick vandringspriset
Sid 3	SM5YLG och SM5AQL avslöjar Wlan-användare
Sid 4	Wlan och säkerhet av SM5AWU
Sid 5	QSL från Vietnam
Sid 6	SK5BN backar i testerna
Sid 7	Månadstesta på CW och/eller SSB
Sid 8	Regler och resultat för Månadstesten
Sid 8	Antenninfo

Efterlysning 1

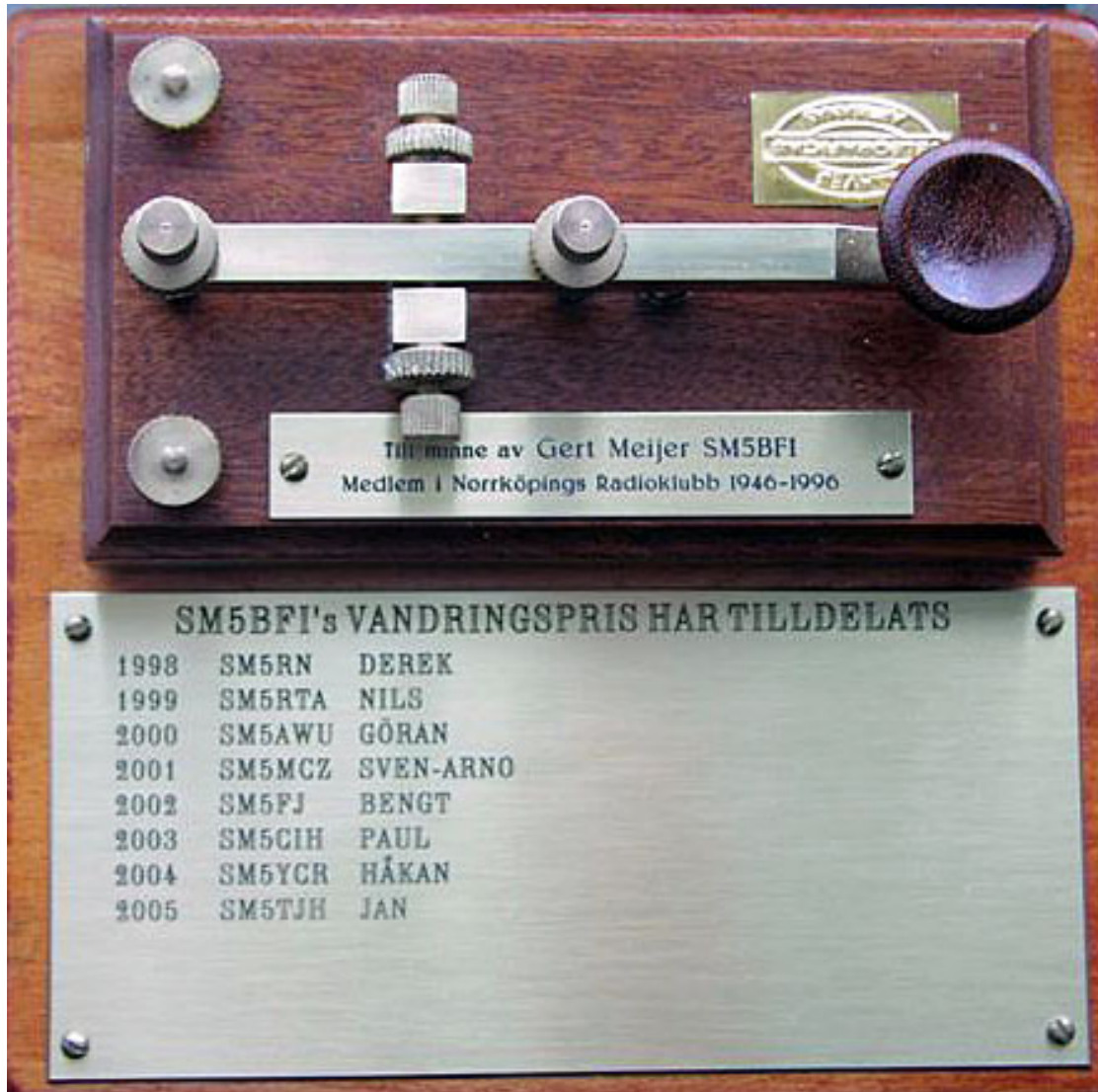
Paul/SM5CIH har lämnat besked att han önskade avlösning i sitt uppdrag som klubbmästare. I samband med enkäten om radioklubbens framtid anmälde sig några för att ta på sig ansvaret för klubbmästeriet. Nu var det hela anonymt och vi efterlyser här vem det var som anmälde sitt intresse eller om det är någon annan som är intresserad av att ställa upp och sköta klubbmästeriet vid våra månadsmöten. Vi ser möjligheten att det är flera som åtar sig uppdraget. Anmälan kan lämnas till någon i styrelsen.

Efterlysning 2

Dammsugaren på klubblokalen har tjänat ut och behöver bytas. Den nuvarande suger knappast och låter dessutom som en reamotor, dvs mycket ljud och litet sug. Om någon har en lösning på problemet så är vi tacksamma för en donation. Kontakta någon i styrelsen.

Vandringspriset till Lasse Kostmann/SM5AZS

Norrköpings Radioklubb har tidigare instiftat ett vandringspris till minne av Gert Meijer /SM5BFI som var medlem i klubben mellan 1946 och 1996. Priset ska tilldelas någon som bidraget till klubbens väl under verksamhetsåret. I samband med årsmötet den 6 februari tilldelades vandringspriset Lasse Kostmann/SM5AZS med motiveringen: *För utomordentliga insatser som utbildningsansvarig för klubbens certifikat- och telegrafutbildningar.*

Vem som fått priset tidigare kan man se på bilden ovan och nu är det dags för komplettering med 2006 SM5AZS LASSE.

Ibland brukar medlemmarna i klubben säga att vandringspriset ställer kravet på den som fått det att öka sin färdighet i CW. Dessa gäller dock inte Lasse som är en av klubbens verkliga CW-rävar. Nyckeln är en gång inköpt i Spanien och nu ser vi fram emot att få höra Lasse använda den på banden.

GRATTIS LASSE!!

SM5YLG och SM5AQI avslöjar Wlan-användare

Hej Christopher. Vad står Wlan för?

Tjena Len. Det står för **Wireless local area network** och används för att göra lokala trådlösa nätverk t ex i hemmet, på jobbet eller i hyreshus. Med Wlan slipper man dra ledningar till varje användare då man kommer i kontakt med dem via radioöverföring.

Är det många som använder Wlan?

Wlan har funnits på marknaden i ca sex år och enligt PTS (Post och Telestyrelsen) så använder en av fem bredbandsanvändare trådlös överföring. Bland radioklubbens medlemmar finns det en hel del som använder det.

Det sägs att det är sårbart och att det är lätt att smyga in och surfa gratis på någon annans bekostnad.

Ja visst är det så. Det gäller därför att skydda sin Internetanslutning för intrång. Man ska därför använda sig av krypteringar och lösenord på ingången. Ett sätt är att spärra nätverket genom att använda den MAC-adress som är elektroniskt inbränd på nätverkskortet. Men tyvärr räcker heller inte det – även om det har blivit svårare att passera förbi - då det alltid finns hackers, som tycker det är en sport att knäcka krypteringar. Det finns också gratisprogram som gör det lättare att kunna komma in. För en dataanvändare, som har litet över normalkompetens i datoranvändning, så kan det ta ca 24 timmar att passera förbi en krypterad ingång. Men med krypterad ingång så har man i alla fall gjort det mycket svårt att ta sig in för de flesta, som skulle vilja försöka.

Vilken frekvens använder Wlan och hur stor är räckvidden om man vill spåra användare?

Frekvensen ligger inom 2,4 GHz och man använder en frekvensskiftande modulation ungefär som PSK fast mycket snabbare. Med min PC kan jag scanna av W-lananvändare inom 100 meter till ett par km. Men med en bättre antenn kan jag täcka flera mils avstånd. Rekordet 20 mil är uppmätt i USA.

Man varför inte skrida till handling. Vi kontrollerar ett bostadsområde i närheten för att se hur många Wlan vi hittar. Vi tar din bil och min bärbara PC. Där har jag lagrat en programvara med vars hjälp jag kan pejla in de inkopplade Wlan-systemen.

Christopher pejar in Wlan-användare i ett bostadsområde. Han hittade nio uppkopplade W-lan varav fyra hade krypterade ingångar. Fem var alltså direkt öppna att koppla in sig på.

Det här verkar ju heltokigt. Här tror man att uppkopplingarna med Internet är säkra och så är det tydligen rätt lätt att råka illa ut.

Du måste se att det är ett rasande tempo i både utvecklingen och användningen av Internet och att det tar ca tio år innan nyheterna är säkra.

Vad är det värsta som kan hända?

Det är inte roligt att det finns så omfattande möjligheter att sabba det som egentligen är så bra för oss. Vad som kan hända är t ex att någon kan

- komma åt din internetuppkoppling för att surfa gratis på din bekostnad.
- kan gå in på din dator och göra olagliga saker som ta ut pengar från ditt konto, ladda hem barnpornografi mm.

Men hur ska vi klara oss från oväntade intrång?

Enligt PTS ska man göra följande för att skydda sitt trådlösa nätverk.

- Slå av nätverket när det inte används.
- Ändra det förinställda användarnamnet och lösenordet.
- Ta bort det förinställda namnet på nätverket och byta namn.
- Stäng av funktionen för automatiskt utsändning från nätverket.
- Använd nätverkets inbyggda kryptering. WPA2 är starkast
- Information om trådlösa nätverk finns på PTS webbplats för Internetsäkerhet:
www.pts.se/internetsakerhet

PTS uppmanar också alla att slå på de säkerhetsfunktioner som finns i Wlan-systemet så att man inte råkar ut för onödiga faror när man surfar.

Själv anslöt jag mig tillfälligt till ett Wlan när jag bytte bostad. Men de hade installerat så starka brandväggar att jag inte kunde använda det för ECHOLINK. Däremot gick Skype bra. Jag förstod också att det Wlan-systemet skulle ställa till besvär med fjärrstyrningsprogram mm. Det blev alltså att snällt krypa tillbaka till Telia's ADSL.

Det är så att när en hyresvärd använder sig av Wlan så har de också en enda IP-adress för flera hyresgäster. Om många är igång samtidigt så blir det litet trångt om utrymmet och man hackar då sönder signalen från en del av dem som är inkopplade. Ungefär som när man hackar sönder de digitala TV-signalerna för att föra över så mycket information som möjligt på minsta frekvensutrymme. Därför gäller det för dig att ha en egen publik IP-adress. Då behöver du inte trängas med andra i samma fastighet om utrymmet.

Wlan och säkerhet av SM5AWU

Ett enkelt och i dag kostnadseffektivt sätt att koppla ihop sina datorer gör man ofta i dag med ett s.k. Wlan-nät. Det består av en router (trådlös) samt ett eller flera trådlösa nätverkskort (ett i varje dator). Datorerna kommunicerar med varandra och ut mot nätet på SHF ca. 2.4 GHz och med en sändareffekt på runt 10mW eller så. Det mest vanliga sättet att använda detta är inom det egna huset/lägenheten och var och en inser ju att det är mycket enklare att skaffa Wlan i stället för att dra kabel runt i hela huset. Wlan-router och nätverkskort kostar i dag i stort sett inte mer än trådbundna sådana så valet går oftast till att skaffa trådlöst.

Att driftsätta Wlan är inte mer komplicerat (plug and play) än ett trådbundet, men vad som oftast inte blir gjort är att se till att det egna trådlösa nätverket inte blir åtkomligt för "objudna gäster", d.v.s. att min internetuppkoppling används av andra och att mina datorers innehåll inte blir "hackat". För att förhindra detta krävs att man aktiverar den s.k WEP-krypteringen i

routern vilken finns under fliken "security" i routern. Lösenordet kombinerar man själv eller använder den inbyggda lösenordsgeneratoren som finns i de flesta routers. Det finns flera nivåer av kodering ex.vis 64-bitars eller 128-bitars. För hemmaanvändaren är säkert 64-bitars tillräckligt. Vid aktiveringen skall man samtidigt passa på att byta namn på routern från "default" eller "Zyxel R460" som det ofta står i fabriksinställning till ett annat, i mitt fall har jag lagt in "Din granne" som namn. Namnet skall aldrig vara ex. vis "Göran Karlsson" eller ett namn som direkt kan härleda till vems nätet är. Gör man dessa åtgärder vid installationen har man en rimlig säkerhetsnivå.

För att beskriva faran med att inte aktivera krypteringen vill jag här berätta den sedeslärande historien om min släkting "Bengt". Vid ett besök hos honom för en tid sedan kom fråga om kryptering av hans datanät upp. Det visade sig att hans nät och datorer var vidöppna för alla och envar. Jag visade detta för honom med att dra igång min bärbara dator utanför hans hus och vi såg att det i hans villaområde fanns 8-10 st trådlösa nätverk varav drygt hälften var "öppna", dvs det gick att använda dessa för att surfa eller ladda ner grejor från Internet. Dessutom var min släktings hårddisk "utdelad" i hans nät vilket gjorde att hela hans datainnehåll var åtkomligt för ovidkommande. Han var helt ovetande om detta och en kan förstå att han fick en mindre chock när jag visade detta för honom. Numera är WEP-security aktiverat hos honom!!!

Notera att räckvidden på ett Wlan-nät kan vara mycket större än man kan tro beroende på bl.a. antennplacering och val av antenn.

Har du trådlöst nätverk, dra dig inte för att aktivera skyddet, det kostar inget!!! Behöver du hjälp med att fixa detta, kontakta mig eller YLG så hjälper vi gärna till!

QSL från Vietnam av SM5RN

Passar här på och lämnar ett bidrag till "intressanta QSL-kort". Jag körde 3W9HRN den 3 mars 2005 kl. 1049Z på 21,013 MHz. QSO't varade nästan 10 minuter och operatören var DL1HRN/ Jürgen, som var där i affärer. Det finns inte så många radioamatörer igång i Vietnam.

OBS! Fyren vid utsiktsplatsen uppe på toppen.

Visste ni att

- [VN](#) och [VNM](#) är [landskoder](#) för [Vietnam](#).
- [XV](#) och [3W](#) är [amatörradioprefix](#) för [Vietnam](#).
- Vietnam är det enda landet i världen som har både vänster- och högertrafik. Hur gör man då? Kör mitt emellan?

SK5BN backar i testerna

Vi har backat i klubben när det gäller testerna och ofta är det endast en eller två signaler igång. Dags att lägga in testerna i kalendern för att bli test-QRV.

- **Januari VHF-test.** SK5BN hamnade på 26 plats i januari månadstest på 144 och 432 MHz med 25558 poäng. Det var endast SK5DFF som var aktiv och körde 26 QSO'n på 144 och fick 14113 p samt 16 QSO'n på 432 med 11445 p.

- **Februari VHF-test.** I februaritesten gick det bättre då SK5BN hamnade på 22 plats med 47529 p. På 144 körde SA5Z 37 QSO'n och fick 17432 p samt SM5CIH som körde 11 QSO'n och fick 4273 p. På 432 körde SM5DFF 20 QSO'n och fick 12912 poäng som i sammanräkningen dubblas till 25824. Bra jobbat boy's

- **Februari 50 MHz.** Här körde någon (vem?) två QSO'n för SK5BN vilket resulterade i en 30 plats.

- **I Månadstesterna** för januari placerade sig SK5 BN på 15 plats under CW-testen och 20 plats under SSB-testen. På CW-testen var det SM5AZS som körde 20 QSO'n och fick 532 p. SM5TJH körde 20 QSO'n på SSB-testen och samlade ihop 280 p. Även här är det läge för en ökad aktivitet bland SK5BN-hamsen.

- **Sammantaget för år 2005** så placerade sig SK5BN i SSB-tävlingen på XXX plats och i CW-tävlingen på YYY plats. Dags att flera planerar att bidra till en ökad testaktivitet under år 2006.

Du visste väl att SA5Z är SM5RN's contestcall. Här visas hans QSL-kort. Den bereste känner igen hamnen i Kapstaden, Sydafrika, som Derek besökt flera gånger under sina resor som telegrafist.

Månadstesta på CW och/eller SSB av SM5AZS

Utan att göra anspråk på att vara någon expert på testkörning, skulle jag vilja "slå ett slag" för denna korta trevliga test vi har i SM-land.

Jag vänder mig framförallt till alla de som inte kommit till skott än, men som kanske haft funderingar på att vara med någon gång. För mig är nöjet enbart att under en timma köra av sig på telegrafi (CW). Kanske kan en presumtiv SSB-körare finna något matnyttigt också.

Före testen gör jag en loggmall. A4 på högkant delas i fem kolumner. Först två smala för **Band** och **Tid**. Därefter en ganska stor för **Call**. Här måste du kunna skriva flera call. Du hör någon du vill ropa, skriver callen men du får honom inte – stryk callen och jaga vidare. Att sudda kan ta tid. Har du bra med plats kan du missa flera call innan det blir napp. Kolumn nr fyra för **Sänt meddelande** blir ganska liten. Där står i princip endast löpnummer. Då de flesta RST ju är 599 behöver man framför löpnumret endast ha plats för en signalstyrkesiffra. T ex 715 betyder att den sända rapporten var 579 och löpnumret 15. Du ska ju också sända din locator men den behöver du endast skriva upptill på loggbladet. I den femte och sista kolumnen som bör vara större ska du skriva **Mottaget meddelande** dvs. RST följt av löpnummer och motstationens locator.

Sedan sitter man där med sin loggmall, vässade pennor, en klocka i UTC, lurar på huvudet för att undvika lokala QRM samt en liten fusklapp med bandområden för testen. Lyssna gärna några minuter före testen. Många stämmer av och identifierar sig prydligt. Ropar man upp då så bjuds bägge på ett snabbt start-QSO då tiden är inne.

De flesta kör första halvtimmen på 40 och den sista på 80 meter. Man kan jobba på två olika sätt:

1. Man ligger stilla på en frekvens och ropar CQ MT eller
2. Man letar efter stationer som ropar CQ MT.

I praktiken måste man vara flexibel och köra på bägge sätten. Kör alla enligt alternativ 1 så lär ju inte mycket hända. Inte heller med bara alternativ 2.

När man svarar på CQ så svarar man bara med egen signal. Ligger man rätt i frekvens så uppstår inga misstag.

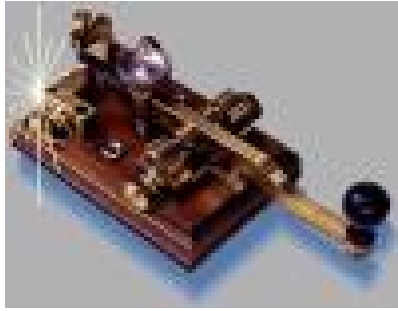
- Missar man RST frågar man RST?
- Missar man löpnumret frågar man NR?
- Missar man locator frågar man LOC?

Missar man allt borde man slå QSM men det har jag ännu inte hört utan istället blir det ett frågetecken (?). En del sänder alltid allt två gånger medan andra upprepar löpnumret och locator allt efter kynne och kanske med hänsyn till ev. QRM på eller om man misstänker att motstationen är osäker. Man lär sig efter ett par tester vilka som har lätt för att ta emot sina meddelanden och då kör man bara allt en gång. Litet chansning!

WARNING! Låt inte lura dig att köra för fort. Det brukar straffa sig blixtnabbt och flera minuter rinner iväg till omfrågningar och frågetecken i största allmänhet.

OBS! Loggrättningsprogrammet är hårt men 100 % rättvist. Om du funderar varför du fått poängavdrag så finns möjligheten att få se din UBN-logg. **U** står för **Unique**, **B** för **Busted** och **N** för **Not in log**. UBN kan du översätta till svenska som **Unik anropssignal – Felaktigt mottagen anropssignal – Finns inte i motstationens logg**

I UBN-loggen kan du se vilka QSO'n, som du fått 0 eller 1 poäng och varför du fått det. Inför kommande tester är det bra att veta vad man gjort för fel och vad det egentligen skulle varit.

Vi hörs i nästa MT/ 73's de Lasse/SM5AZS

Regler och resultat för Månadstesten

- Gå in på SSA's hemsida och sök i den vänstra navigeringslistan SM3CER Contest Service eller skriv in <http://sk3bg.se/contest/>
- I högra delen av fönstret finns en Contestcalendar. Klicka på t ex 2006 feb. Du ser nu alla testerna i februari månad.
- Skrolla ned till söndagen den 12 februari och du ser SSA månadstest nr 2.
- Klicka på RULES och du får fram reglerna för testen.
- Klicka på RES och du ser resultatet för en massa tester. Välj Månadstest 2006 SSB och klicka på aktuell månad t ex 0602 och du får fram resultatet för februaritesten

Antenninfo

Intresserad att läsa litet om antenner? SM5AWU Göran rekommenderar följande sida.
<http://www.eham.net/reviews/detail/1953>

73's de redaktionen med Derek/SM5RN och Lennart/SM5AQL samt webmastern Christopher/SM5YLG